

Volontärbarometern

- en undersökning om volontärer och deras
ideella engagemang under 2015

/Volontärbyrån/

Innehåll

Förord	3
Höjdpunkter	4
Vem har engagerat sig	5
Om att börja engagera sig	6
Att vara engagerad	10
Engagemangets betydelse	13
Om Volontärbyrån	16

Förord

Trots att redan så många som varannan svensk är ideellt engagerade fullkomligt exploderade engagemanget under hösten 2015. Detta uppmärksammades mycket i media och tidningen Fokus utnämnde till och med "Volontären" till årets svensk. På Volontärbyrån var antalet intresseanmälningar till uppdrag inom asyl och integration hela nio gånger så många. Detta märktes även i denna Volontärbarometer, där ändamålet "asyl och integration" var populärast. Vi får just nu många frågor om engagemanget har mattats av, och då svarar vi att vi inte ser några sådana tendenser. Hela 95 procent av volontärerna vill engagera sig ideellt även kommande år.

För elfte året i rad har vi genomfört och sammanställt Volontärbarometern. Vi har frågat alla de som under 2015 sökte ett ideellt uppdrag via oss och drygt 1500 personer har gett sin bild av vad det innebär att engagera sig ideellt. Den genomsnittliga volontären 2015 är en ung person som drivs av att hjälpa och stödja andra. Hon (för det är oftast en kvinna) vill gärna att engagemanget ska vara långsiktigt och hon beskriver att hon har fått ny erfarenhet, nya vänner och haft roligt. Volontären har under 2015 helst engagerat sig för nyanlända och värderar organisationens syfte och mål högst i sitt val av uppdrag.

För oss på Volontärbyrån, som i snart 15 år har jobbat med att hjälpa människor att engagera sig ideellt, är höstens stora engagemang ytterligare ett bevis för att det finns många som vill göra skillnad för andra människor. Vi är tacksamma över att ha möjlighet att hjälpa ideella organisationer över hela landet att hitta många av dessa engagerade människor.

Maria Alsander

Verksamhetsledare Volontärbyrån

Höjdpunkter

94% är nöjda eller mycket nöjda med sitt ideella engagemang

30% hade aldrig tidigare varit engagerade
35% engagerade sig på grund av flyktingsituationen
95% kan tänka sig att engagera sig under det kommande året

VIKTIGAST NÄR MAN BÖRJAR ENGAGERA SIG

1

ATT FÖRSTÅ
FÖRENINGENS
SYFTE OCH MÅL

2

ATT FÖRSTÅ VILKET
ANSVAR MAN HAR

3

ATT FÅ INTRODUKTION/
UTBILDNING

FRÄMSTA ANLEDNINGARNA TILL ATT ENGAGERA SIG

Hjälpa
och
stödja
andra

Göra en
konkret insats
istället för att
skänka
pengar

Utvecklas
som person
och lära sig
nya saker

Topp 3 ändamål

Integration
Barn & unga
Social utsatthet

Topp 3 uppgifter

Praktiskt arbete
Evenemangshjälp
Språkträning

Vem har engagerat sig?

Enkäten skickades till alla som sökt ett ideellt uppdrag via Volontärbyrån under 2015. Sammanlagt fick drygt 8500 personer enkäten och av dem svarade 1541 personer. Av de svarande hade 72 procent engagerat sig ideellt under 2015, och 28 procent hade det inte.

Sysselsättning

Heltidsarbetande	44,5%
Studerande	18,8%
Pensionär	12,4%
Deltidsarbetande	9,6%
Arbetsökande	7,2%
Annan sysselsättning	4,5%
Sjukskriven	1,9%
Föräldraledig	1,2%

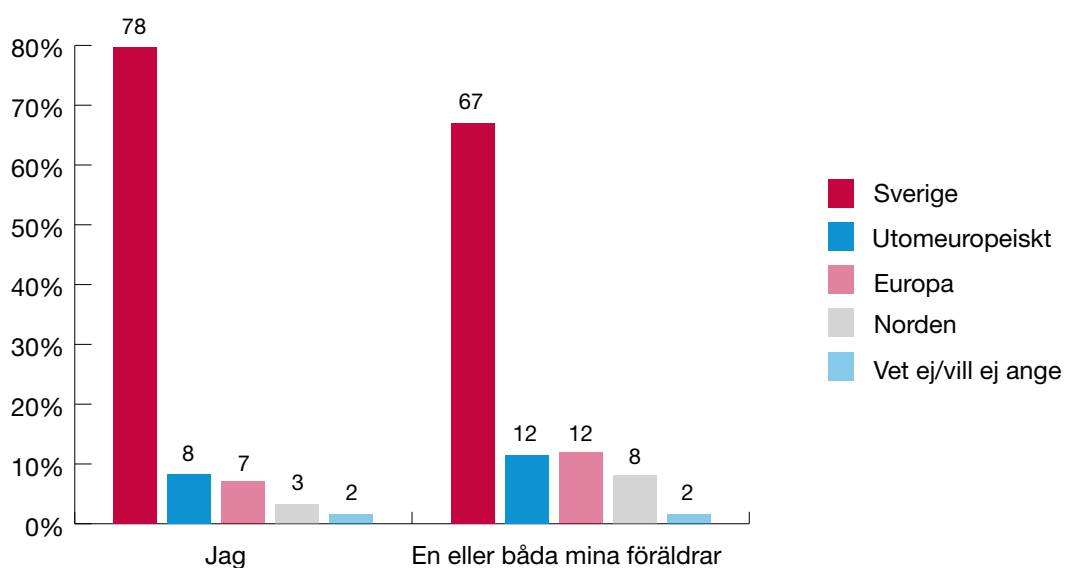
Ålder

<16	0,4%
16-25	21,4%
26-35	24,3%
36-45	17,8%
46-55	15,4%
56-65	12,1%
>65	8,8%

Kön

Kvinnor	81%
Män	17%
Annan könsidentitet	1%
Vill inte ange	1%

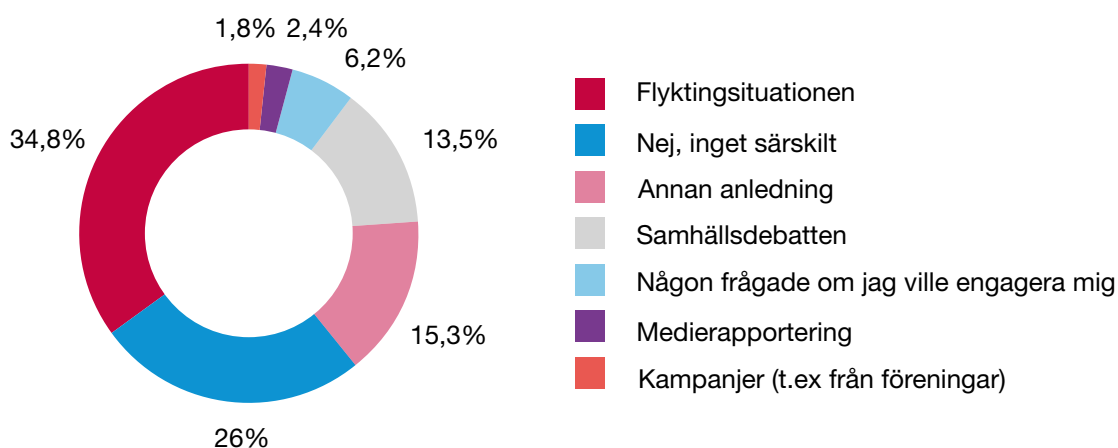
Fråga: Kommer du eller dina föräldrar från ett annat land än Sverige?

Om att börja engagera sig

Varannan vuxen svensk är ideellt engagerad. Det visar Ersta Sköndal Högskolas befolkningsstudie om ideellt engagemang i Sverige. För exempelvis unga, nyinflyttade på orten, eller nyanlända kan det trots detta ibland vara svårt att hitta in i föreningslivet och det är en av anledningarna till att vi driver Volontärbyrån. Vi har därför ställt frågor om: Vad är det som driver människor att börja engagera sig? Vad får man ut av sitt ideella engagemang? Vad är det som gör att man går från tanke till handling och bestämmer sig för att bli volontär?

Fråga: Var det något särskilt som påverkade dig när du sökte ett uppdrag?

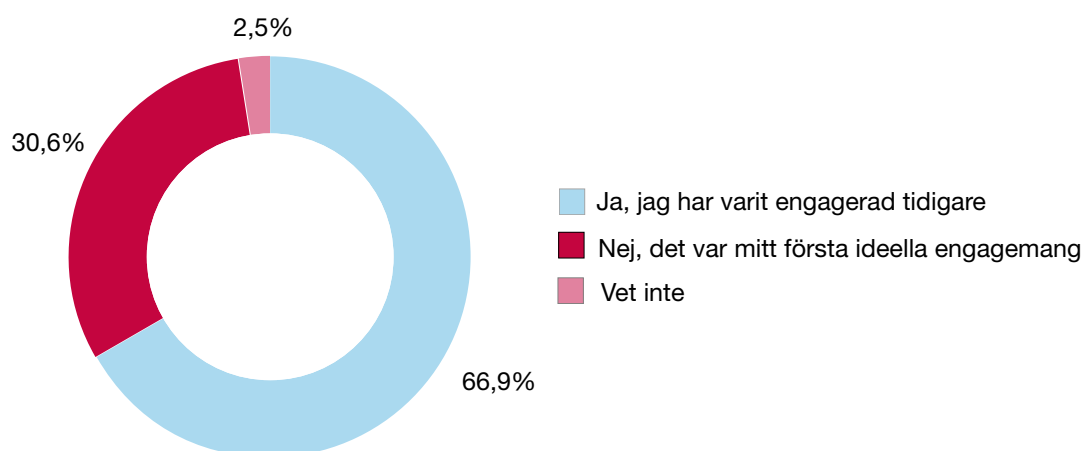
Var tredje volontär påverkades av flyktingsituationen i sitt val att engagera sig. Det märktes även i antalet intresseanmälningar via Volontärbyrån, som under hösten var nio gånger fler än normalt. Den allmänna samhällsdebatten påverkade också, medan inte så många blev direkt tillfrågade av någon. Många volontärer nämnde också att de fått tid över och att det gjorde att de sökte sig till ideellt engagemang.

”Jag pensionerade mig och fick tid och ork.”

”Då jag skulle tillbringa julen utan barnen så tänkte jag att jag lika gärna kunde hjälpa till med julfirande på annat håll.”

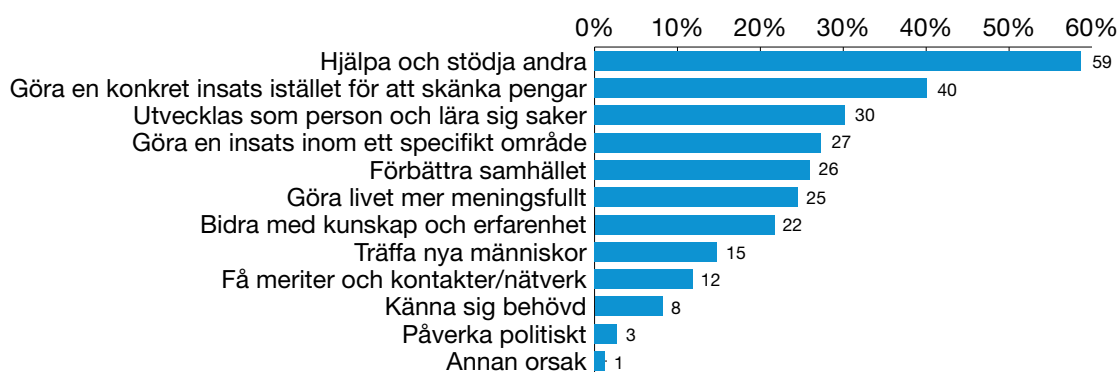
”Att inte vara passiv, en som inte gör något fastän man ser orättvisorna i världen.”

Fråga: Hade du varit engagerad tidigare?

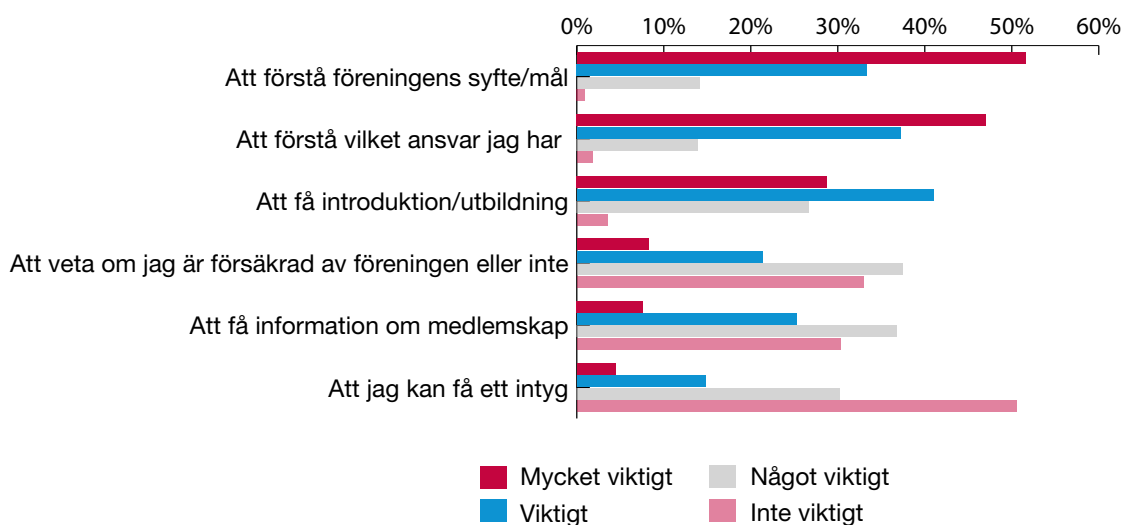
Dryga 30 procent av volontärerna via Volontärbyrån hade aldrig tidigare varit engagerade och hittade alltså sitt första volontäruppdrag via förmedlingen.

Fråga: Vad var anledningen till att du ville engagera dig ideellt? (Flera svar möjliga)

De främsta anledningarna till engagemang är att man vill hjälpa och stödja andra och göra en konkret insats istället för att skänka pengar. Var tredje volontär ser även engagemanget som en möjlighet till personlig utveckling, medan få, endast en av tio, engagerar sig för att bättra på sin meritlista. Det ideella engagemanget ger mycket tillbaka till den som engagerar sig och en fjärdedel av volontärerna såg en chans till ett mer meningsfullt liv.

Fråga: Vad är viktigt för dig om du börjar engagera dig i en förening?

Det viktigaste en volontär vill veta innan hen påbörjar sitt uppdrag är vilket ansvar man har i sitt uppdrag och vilket mål och syfte föreningen har. Däremot är det inte så viktigt att få ett intyg för sitt engagemang eller att veta om man är försäkrad av föreningen. En introduktion eller utbildning inför uppdraget är det många som värdesätter, medan information om medlemskap inte hamnar så högt på listan.

”När man engagerar sig ideellt får man möjlighet att göra sådant som man tycker är roligt. Jag tror också att det är viktigt för mig som människa att göra samhället till en god plats och att allt inte handlar om pengar.”

”Jag ville engagera mig när jag såg och läste om alla flyktingar på väg genom Europa. Jag känner att det är viktigt att visa att det finns många som välkomnar dem hit. Man behöver bara tänka: tänk om det var jag som knackade på dörren till Europa.”

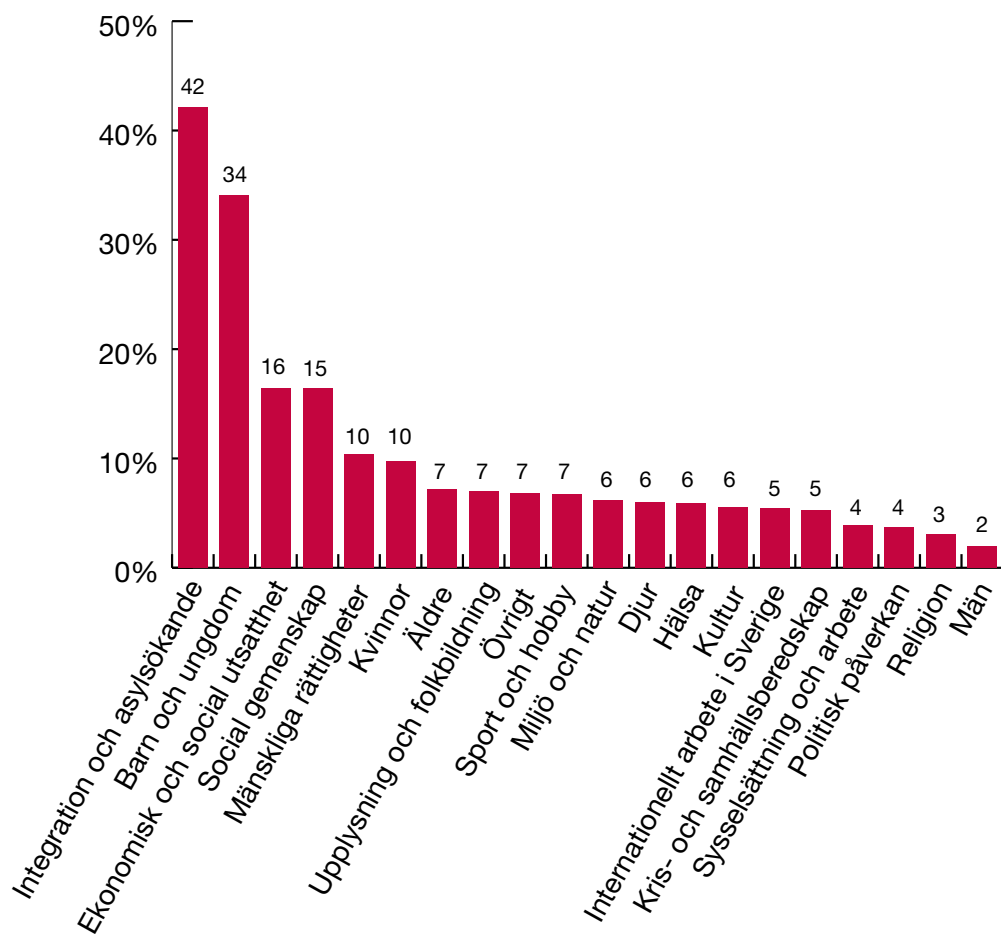

Att vara engagerad

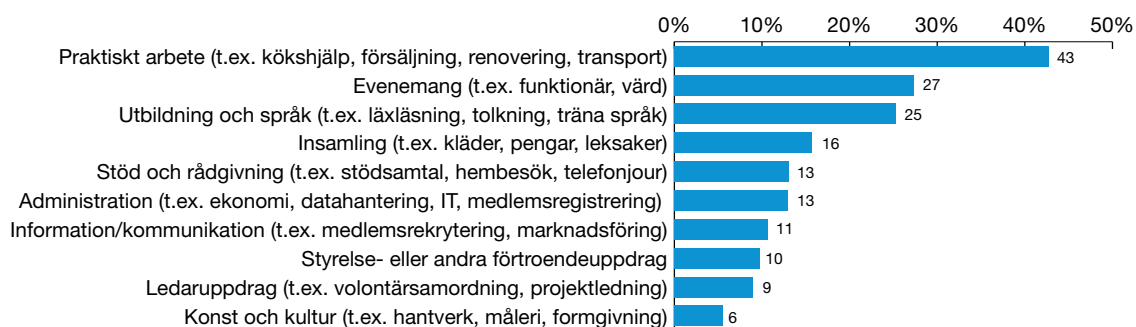
Olika sorters engagemang

Med tanke på den akuta flyktingsituationen under hösten 2015 är det inte förvånande att se att uppdrag inom asyl och integration var det område som engagerade mest. Så många som fyra av tio volontärer sökte sig till uppdrag som stödjer nyanlända. 33 procent av volontärerna gjorde insatser för barn och unga.

**Fråga: Inom vilket område har du engagerat dig under 2015?
(Flera svar möjliga)**

Fråga: Vilken typ av ideella insatser har du gjort under 2015? (Flera svar möjliga)

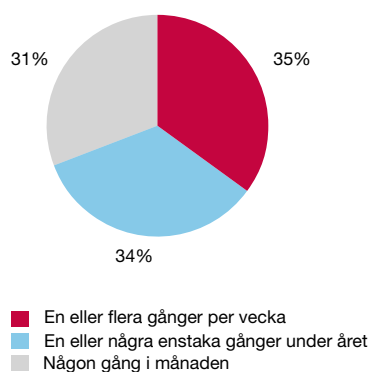

Vad gäller typ av uppgifter som volontärerna har ägnat sig åt är praktiskt arbete populärast och 43 procent av volontärerna har hjälpt till med uppgifter som exempelvis butiks försäljning, renovering eller köksuppgifter. Även evenemang lockar många och nästan 30 procent har haft uppdrag kopplade till detta. Var fjärde volontär har ägnat sig åt läxläsning, tolkning eller språkträning.

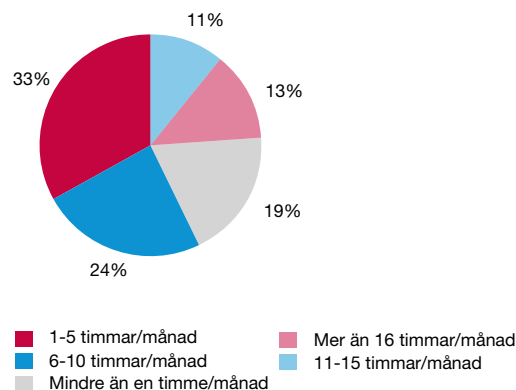
Tid

En tredjedel av volontärerna har engagerat sig någon enstaka gång under året, en tredjedel någon gång i månaden och ytterligare en tredjedel har engagerat sig en eller flera gånger i veckan. I timmar har det inneburit ett engagemang på i snitt 1-5 timmar i månaden för var tredje volontär. Dryga 13 procent har lagt mer än 16 timmar i månaden på sitt engagemang.

Fråga: Ungefär hur ofta har du i genomsnitt engagerat dig ideellt under 2015?

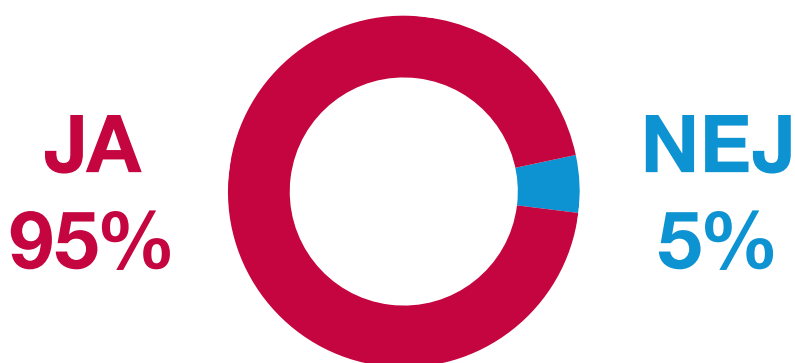
Fråga: Ungefär hur många timmar per månad har du engagerat dig ideellt?

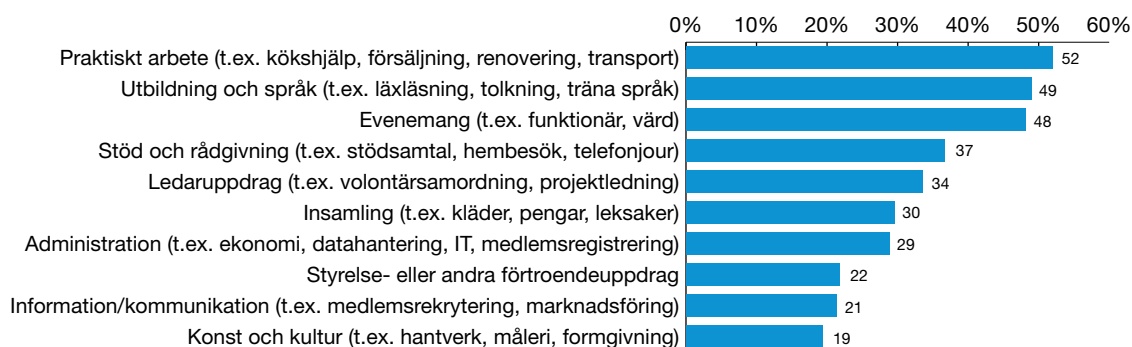
Stort intresse för fortsatt engagemang

När vi frågar volontärerna om de kan tänka sig att engagera sig framöver är det överväldigande många, hela 95 procent, som kan tänka sig att engagera sig det kommande året. De kan tänka sig att engagera sig inom många olika områden och nästan sex av tio volontärer skulle vilja engagera sig inom asyl och integration.

Fråga: Kan du tänka dig att engagera dig ideellt under det kommande året?

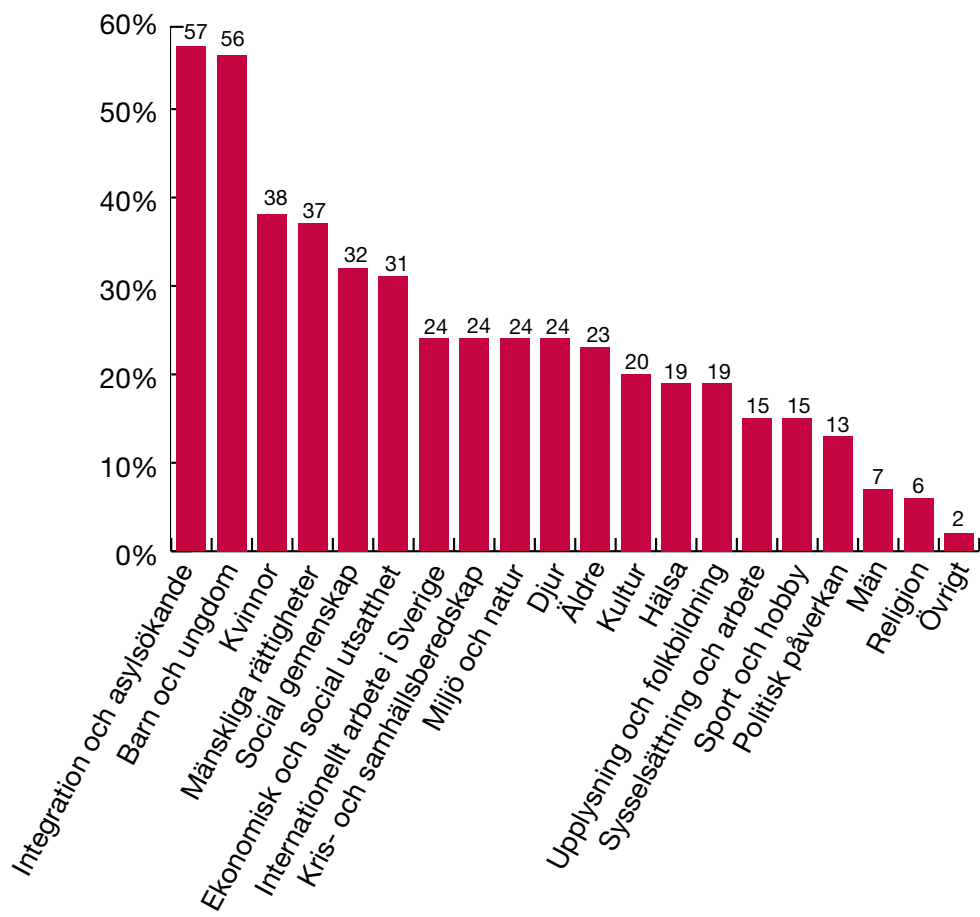

Fråga: Vilken typ av ideella insatser kan du tänka dig att göra i framtiden? (Flera svar möjliga)

”Jag tänker att det är bäst att kavla upp ärmarna om det ska bli något av framtiden!”

**Fråga: Inom vilket område vill du engagera dig i framtiden?
(Flera svar möjliga)**

”För mig handlar det om att vilja leva det man tror på. Det känns konstigt att inte hjälpa till när jag tycker att det är ett ansvar att hjälpa till. Det är ett arbete som behövs och jag får ett mer meningsfullt och ärligare liv och känner mig hel som person om jag lever enligt mina värderingar.”

Engagemangets betydelse

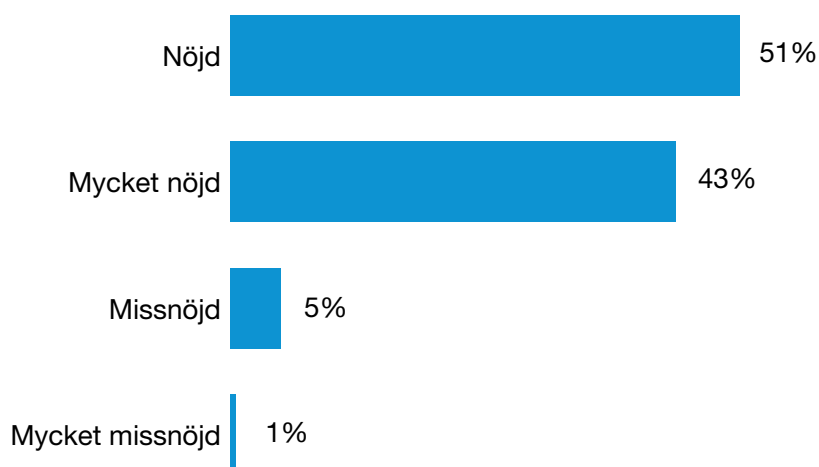
Forskning visar att ideellt engagemang är positivt för demokratin och den sociala sammanhållningen i ett land. För individen har forskarna pekat på många fördelar, som bättre hälsa, självförverkligande och känsla av meningsfullhet. Årets Volontärbarometer bekräftar forskningen. På frågan "Vad har du själv fått ut av ditt ideella engagemang?" är topp tre-svaren: "Känner att jag har hjälpt och gett stöd åt andra människor", "Träffat nya människor" och "Har fått kunskap och erfarenhet".

På det stora hela är volontärerna nöjda med sitt ideella engagemang och tycker att de både bidrar med mycket och får mycket tillbaka. Hela 94 procent är nöjda eller mycket nöjda med sitt ideella engagemang.

Fråga: Vad tycker du att du har bidragit med som volontär? (Välj 1-3 alternativ)

Hjälpt/gett stöd åt andra människor	57%
Gjort en konkret insats	56%
Visat medmänsklighet	50%
Bidragit med kunskap och erfarenhet	28%
Gjort en insats inom ett specifikt område	22%
Förbättrat samhället	10%
Påverkat politiskt	3%
Annat	3%

Fråga: Hur nöjd är du med din egen insats som volontär?

**Fråga: Vad har du själv fått ut av ditt ideella engagemang?
(Välj 1-3 alternativ)**

Känner att jag hjälpt/gett stöd åt andra	56%
Träffat nya människor	38%
Har fått kunskap och erfarenhet	36%
Har haft roligt	33%
Har utvecklats som person	28%
Har känt mig behövd och uppskattad	23%
Har fått ett mer meningsfullt liv	14%
Känner att jag har förbättrat samhället	11%
Har fått meriter och kontakter/nätverk	10%
Annat	3%

”Jag har utökat min förståelse för samhället och min förmåga att sätta mig in i andra människors situation.”

”Jag kände att genom läxläsningen så fick eleverna ändå känna att de kunde. Det handlade ofta inte bara om att bidra med kunskap. Det handlade om att ge stöd så att eleverna kunde ta fram kunskapen inom sig själva.”

Om medlemskap

Ur ett internationellt perspektiv är Sverige ett land med en väldigt stor andel av befolkningen som är medlem i en förening. Sammanlagt har svenskarna 32 miljoner medlemskap i olika frivilligorganisationer. Bland dem som engagerade sig via Volontärbyrån under 2015 var drygt 50 procent medlemmar eller på väg att bli medlemmar. Nära var tredje volontär blev medlem i samband med att hen påbörjade sitt uppdrag. Var fjärde volontär blev inte tillfrågad av organisationen om hen ville bli medlem och dryga 20 procent ville inte bli medlem.

Fråga: Är du medlem i den förening du engagerat dig i?

Svarande för de organisationer det går att bli medlem i:

Ja, jag var medlem redan innan	16%
Ja, jag blev medlem när jag började	28%
Ja, jag kommer att bli medlem	7%
Nej, jag har inte blivit tillfrågad/vet inte hur jag blir medlem	26%
Nej, jag vill inte bli medlem	23%

”Jag är medlem - det känns som att man har en större delaktighet då!”

”Det viktigaste är att jag brinner för det ideella arbetet. Jag är inte en person som skänker pengar, jag är en person som arbetar för en förändring. Därför är medlemskapet inte viktigt för mig.”

Om Volontärbyrån

Volontärbyrån hjälper människor och ideella organisationer att hitta varandra. Vi gör det genom att förmedla ideella uppdrag och genom att utbilda och stödja föreningar i frågor om ideellt engagemang.

Volontärbyrån har funnits sedan 2002 och vi är en ideell verksamhet inom intresseorganisationen Forum – idéburna organisationer med social inriktning. Forum arbetar bland annat för att civilsamhället ska ses som en central del av samhällsutvecklingen såväl för demokratin som för välfärden.

Ideellt engagemang är mer

För oss på Volontärbyrån handlar ideellt engagemang om mer än att ge. Den som engagerar sig som volontär får också mycket tillbaka, till exempel utlopp för sina intressen och en chans till personlig utveckling. Ideellt engagemang skapar även samhörighet mellan oss människor. Det får oss att må bra och känna oss delaktiga i en social gemenskap. Engagemanget i ideella organisationer ger dessutom människor en röst i samhället - och därmed en möjlighet att påverka samhällsutvecklingen.

Det här är några av skälen till att vi på Volontärbyrån vill ge alla i Sverige en möjlighet att engagera sig.

Röster om Volontärbyrån

”Från att jag sa till mig själv ”nu vill jag sätta igång och göra något” till att jag hittat något som passade mig och hade anmält mig dit tog det max en halvtimme. Sen var det igång.”

”Det är en plattform som skapar möjligheter för alla typer av människor att kunna mötas i nya sammanhang och tillsammans på olika sätt kunna påverka samhället och (förhoppningsvis) skapa en mer solidarisk värld.”

”Enkelt sätt att hitta något att hjälpa till med. Ökar samhällsengagemanget!”

”Gött för nyfiket, drivet folk som aldrig volontärat förut att hitta inspiration via Volontärbyrån eller som jag, som volontärat inom allt möjligt men letar efter något nytt.”

Har du frågor om Volontärbarometern?

Välkommen att kontakta oss på 0771-24 14 00 eller info@volontarbyran.org.

Volontärbarometern är sammanställd av Volontärbyrån våren 2016.

www.volontarbyran.org

/Volontärbyrån/